

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії
07 вересня 2026 року

Здобувачка ступеня доктора філософії Тетяна МЄДВЄДЄВА, 1991 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2014 році Національний університет «Юридична академія імені Ярослава Мудрого» за спеціальністю «Право», працівниця Управління Служби Безпеки України в Закарпатській області, м. Ужгород, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, від «26» червня 2026 року № 388/01-04, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Тетяни КАРАБІН, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Рецензентів –	Михайла ТЕРНУЩАКА, доктора юридичних наук, доцента, професора кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Ярослава СТУПНИКА, кандидата юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Офіційних опонентів –	Тетяни КОЛОМОЄЦЬ, доктора юридичних наук, професора, в. о. декана юридичного факультету Запорізького національного університету Ірини СОПІЛКО, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри державно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Донецького державного університету внутрішніх справ

на засіданні «07» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Тетяні МЄДВЄДЄВІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-деліктне провадження у справах про правопорушення, що розглядаються Службою безпеки України».

Дисертацію виконано у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», МОН України, м. Ужгород.

Науковий керівник – Оксана МАСЛЮК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису державною мовою, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених Тетяною МЄДВЄДЄВОЮ досліджень та має істотне значення для правової галузі. Дисертація є одним із перших у вітчизняній юридичній науці наукових досліджень адміністративно-

деліктного провадження у справах про правопорушення, що розглядаються Службою безпеки України, здійсненим на основі комплексного осмислення правових засад, моделей, змісту та функціонального призначення відповідної діяльності органів безпеки у сфері забезпечення державної безпеки. У результаті дослідження сформульовано низку нових наукових положень, рекомендацій та висновків, зокрема вперше: обґрунтовано доцільність концептуального відмежування державної безпеки від оборони та воєнної безпеки як самостійного об'єкта правової охорони, що охоплює протидію загрозам невоєнного та гібридного характеру та виокремлено поліцейсько-адміністративну, адміністративно-превентивну та гібридну моделі відповідної діяльності органів безпеки, визначено їх ключові ознаки та функціональне призначення. Результати здобувачки, викладені у дисертації, узгоджуються з вимогами, визначеними в пункті 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 7 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації та 3 наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації. Зазначене відповідає пунктам 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами):

1. Медведєва Т. О. Адміністративні правопорушення, підвідомчі Службі безпеки України: доктринальний зміст. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 12. С. 375–378.
2. Медведєва Т. О. Поняття та правова природа адміністративно-деліктного провадження. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2025. № 3 (88). С. 392–396.
3. Медведєва Т. О. Принципи адміністративно-деліктного процесу: зміст, система та реалізація. *Право та державне управління*. 2025. № 3. С. 352–358.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Тетяна КАРАБІН, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»:

1. Дисертантка в цілому демонструє виважений і обачний підхід до використання термінологічного апарату дослідження, що є особливо важливим для юридичної науки. Такі поняття, як «адміністративне правопорушення», «державна безпека», «оборона», «адміністративна діяльність», достатньо повно розкриті та коректно застосовуються протягом усієї роботи. Разом із тим, у дисертації для позначення діяльності адміністративних органів щодо притягнення осіб до адміністративної відповідальності тобто, по суті, адміністративно-деліктної діяльності, використовується термін «процесуальна діяльність». Слід зазначити, що ця термінологічна неточність значною мірою є відображенням загальної проблеми, яка й досі не подолана в українській адміністративно-правовій науці: терміном «процес» позначають як власне процесуальну (юрисдикційну) діяльність, так і процедурну діяльність адміністративних органів. Тому дисертантці варто було чіткіше розмежувати ці категорії або принаймні обґрунтувати обраний підхід до їх співвідношення.

2. Із цим пов'язане й інше зауваження до роботи: під час підготовки дисертації не було враховано проект нового Кодексу України про адміністративні проступки, який на сьогодні перебуває на розгляді профільного комітету Верховної Ради України. Звісно, цей документ не може розглядатися як джерело чинного права і не підлягає врахуванню в такій якості. Проте він відображає актуальний напрям розвитку доктрини та наукової думки, зокрема й щодо тих питань, які є предметом дисертаційного дослідження. Аналіз відповідних положень законопроекту, хоча б у порядку порівняння з чинним регулюванням, посилив би науково-практичну цінність роботи та засвідчив би обізнаність дисертантки з тенденціями законотворчого процесу у досліджуваній сфері, а також прояснив і термінологічні аспекти, про які я зазначила.

Михайло ТЕРНУЦАК, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»:

1. У положенні підрозділу 1.3, на стор. 91 наведена класифікація правопорушень у сфері державної безпеки стосується більше кримінального провадження ніж адміністративно-деліктного. Авторці доцільно було б також розкрити і кваліфікаційні ознаки деліктного провадження.

2. На стор. 130-132 дисертантка змістовно розкрила особливості здійснення деліктного провадження зарубіжних країн щодо правопорушень які посягають на безпековий фактор. Попри це відсутня деталізація та конкретика зарубіжного досвіду щодо впливу та практики розгляду деліктних справ у сфері державної безпеки які б доцільно запозичити та впроваджувати.

3. На стор. 177 конкретизуючи стадійність та процедури адміністративно-деліктного провадження, що проводить СБУ авторка стверджує про те що неявка на розгляд справи обмежує право на захист особи. Хотілося б почути більш детальне уточнення відповідного твердження.

Ярослав СТУПНИК, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»:

1. У дисертації слушно акцентовано на необхідності дотримання законності та процесуальних гарантій. Водночас окремого дослідження заслуговує принцип правової визначеності як складова верховенства права. Його значення для адміністративно-деліктної юрисдикції СБУ є особливо важливим з огляду на спеціальний характер відповідних правопорушень, наявність бланкетних норм та значний масив нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері державної та інформаційної безпеки. Доцільним було б визначити, якою мірою чинне законодавство забезпечує передбачуваність підстав адміністративної відповідальності, повноважень посадових осіб та процесуальних наслідків їх реалізації. Авторська концепція правової визначеності могла б стати одним із критеріїв оцінки якості нормативного регулювання адміністративно-деліктного провадження у справах про правопорушення, що розглядаються СБУ.

2. Предмет дослідження авторка визначає через суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення Службою безпеки України адміністративно-деліктного провадження у справах, віднесених законом до її компетенції. Такий підхід загалом відповідає усталеній методології визначення предмета адміністративно-правових досліджень. Водночас видається, що він дещо розширює предмет дослідження за рахунок включення до нього не лише власне процесуальних відносин, а й ширшого комплексу організаційних, матеріально-правових та інституційних відносин. У зв'язку з цим

дискусійним залишається питання про межі предмета дослідження. На нашу думку, більш чітке розмежування матеріально-правового, процесуального та організаційно-правового компонентів дозволило б уникнути певного розмивання предмета дослідження та чіткіше окреслити, які саме правові відносини становлять центральний об'єкт наукового аналізу. Вважаємо, що у подальших дослідженнях цієї проблематики доцільно розглядати адміністративно-деліктне провадження передусім як специфічну процесуальну форму реалізації адміністративної відповідальності.

3. У дисертації адміністративно-деліктне провадження розглядається як динамічне правове явище, що розвивається у взаємозв'язку з трансформаціями системи державної безпеки та адміністративного законодавства, а також як спеціалізований сегмент адміністративного процесу. Разом із тим видається, що зазначена концепція могла б бути розвинута на рівні визначення системоутворюючих ознак саме спеціалізованого адміністративно-деліктного провадження СБУ. Адже загальна характеристика провадження через категорії стадійності, юрисдикційності, процесуальної форми та застосування адміністративного примусу є властивою значній кількості видів адміністративно-деліктної діяльності. Специфіка ж досліджуваного провадження повинна впливати не лише із суб'єктного критерію, а й із характеру охоронюваних суспільних відносин, особливостей доказування, режиму інформації, спеціального статусу СБУ, співвідношення відкритих і негласних способів отримання інформації та підвищених вимог до захисту державної безпеки. У цьому контексті, на нашу думку, доцільним було б сформулювати авторську систему кваліфікуючих ознак адміністративно-деліктного провадження у справах, підвідомчих СБУ, які дозволили б відмежувати його від загальної моделі провадження у справах про адміністративні правопорушення.

4. Специфіка повноважень СБУ об'єктивно передбачає ситуації, коли посадова особа має певний простір для вибору способу реагування на виявлене правопорушення. Однак наявність дискреційних повноважень особливо гостро ставить питання про їх межі, критерії реалізації та механізми контролю. Вважаємо доцільним визначити, які саме повноваження посадових осіб СБУ мають дискреційний характер, якими критеріями повинна керуватися посадова особа при прийнятті рішення та за яких умов дискреція перетворюється на свавілля. Перспективним також видається формування доктринальної моделі меж адміністративної дискреції СБУ із визначенням критеріїв її законності, обґрунтованості, добросовісності та пропорційності.

5. У дисертації адміністративно-деліктне провадження розглядається як своєрідний механізм «раннього реагування» держави, покликаний запобігати переростанню деліктної поведінки у більш небезпечні посягання. Разом із тим, на нашу думку, потребує додаткового обґрунтування теза про превентивний характер саме адміністративної відповідальності у сфері державної безпеки. Автору доцільно було б розмежувати загальну та спеціальну превенцію, визначити, за яких умов адміністративне стягнення дійсно здатне запобігати подальшій ескалації протиправної поведінки, а також сформулювати критерії оцінки превентивного ефекту адміністративно-деліктного провадження СБУ та встановити його співвідношення з іншими засобами забезпечення державної безпеки.

Тетяна КОЛОМОЄЦЬ, доктор юридичних наук, професор, в. о. декана юридичного факультету Запорізького національного університету:

1. У роботі дисертантка приділяє достатньо уваги аналізу наукових робіт, актів вітчизняного, зарубіжного законодавства, міжнародно-правових актів, у меншій мірі - матеріалам практики правозастосування. Водночас, поза увагою залишаються численні

законопроекти і ініціативи (за винятком, щоправда, Проекту Кодексу про адміністративні проступки №11386 від 28.06.2024 року), що не дозволяє сформулювати уявлення про узгодженість авторських пропозицій із вже наявними напрацюваннями у державі.

2. Детально аналізуючи стадії адміністративно-деліктного провадження у справах про правопорушення, що розглядаються Службою безпеки України (підрозділ 2.2 дисертації), на жаль поза увагою дисертантки залишаються досить важливі питання стосовно участі у відповідному провадженні осіб, які сприяють йому, із акцентом уваги на особливості їх залучення та реалізації ними процесуального статусу, з огляду на саму специфіку відповідної категорії підвідомчих Службі безпеки України справ.

3. Приділяючи достатньо багато уваги аналізу доктринальних положень, безпосередньо присвячених адміністративно-деліктному провадженню, його ознакам, стадіям тощо, дисертантка опрацьовує чималу кількість наукових, навчальних галузевих джерел, намагається висвітлити «домінуючі» підходи, «базові» положення, водночас взагалі залишає поза увагою новітні роботи вчених-адміністративістів, в т.ч. й підготовлені авторськими колективами провідних вітчизняних правничих освітніх та наукових шкіл, які вийшли друком у 2024-2026 роках (наприклад, за загальними редакціями П.В. Діхтієвського, Р.С. Мельника, Д.В. Лученка, Ю.В. Георгієвського, Т.О. Карабін, Я.В. Лазура, О.В. Кузьменко та ін.) й які містять положення сучасної адміністративно-правової доктрини стосовно вищезазначених питань, що істотно актуалізує потребу їх опрацювання, з урахуванням кардинального перегляду положень вітчизняної правової, і зокрема адміністративно-правової, доктрини, її європеїзацію.

4. Дисертанткою використовуються емпіричні данні для логічного доповнення теоретичних та нормативних положень (наприклад, с. 86-90 дисертації), водночас бажано було б збільшити кількість таких даних, в т.ч. й із використанням певних статистичних (беззаперечно, із урахуванням специфіки і провадження і суб'єкта його здійснення) даних для посилення презентативності сформульованих авторських положень, демонстрації динаміки активності відповідного суб'єкта щодо розгляду справ про правопорушення у сфері державної безпеки у період дії правового режиму воєнного стану в Україні, ступеню оскаржуваності результатів такого розгляду.

Ірина СОПІЛКО, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри державно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Донецького державного університету внутрішніх справ:

1. По-перше, заслуговує на увагу підхід автора до визначення адміністративно-деліктного провадження як самостійного та функціонально значущого інституту адміністративного процесу. Водночас у дисертації недостатньо чітко розмежовано співвідношення адміністративно-деліктного провадження з суміжними правовими категоріями, зокрема адміністративною процедурою, адміністративним судочинством та провадженням у справах про адміністративні правопорушення у вузькому розумінні. У зв'язку з цим потребує додаткового доктринального обґрунтування теза щодо місця адміністративно-деліктного провадження в системі адміністративного процесуального права, особливо у контексті реалізації адміністративно-юрисдикційних повноважень Служби безпеки України.

2. По-друге, дискусійною видається позиція автора щодо окремих аспектів процесуально-правових засад розгляду Службою безпеки України справ про адміністративні правопорушення у сфері державної безпеки, зокрема в частині співвідношення безпекової специфіки відповідного провадження із загальними гарантіями

адміністративного процесу та меж застосування заходів адміністративного примусу. У цьому контексті потребує додаткового доктринального обґрунтування питання забезпечення балансу між завданнями охорони державної безпеки та неухильним дотриманням принципів верховенства права, пропорційності й процесуальних гарантій особи.

3. По-третє, заслуговує на увагу здійснений автором порівняльно-правовий аналіз міжнародних підходів до запобігання правопорушенням у сфері державної безпеки та запропонована типологізація моделей адміністративно-деліктного провадження. Водночас дискусійною видається запропонована класифікація поліцейсько-адміністративної, адміністративно-превентивної та гібридної моделей, оскільки у роботі недостатньо чітко визначено критерії їх розмежування та співвідношення з національною моделлю адміністративно-деліктної юрисдикції України. У зв'язку з цим потребує додаткового доктринального обґрунтування можливість універсалізації зазначеної типології та її застосування до характеристики діяльності Служби безпеки України з урахуванням особливостей вітчизняного адміністративно-деліктного законодавства та системи органів публічної влади.

Озвучені зауваження отримали всі необхідні пояснення з боку дисертанта, тому суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку результатів наукового дослідження Тетяни МЕДВЕДЕВОЇ.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Тетяні МЕДВЕДСВІЙ ступінь доктора філософії з галузі знань «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Тетяна КАРАБІН